

Слово, моя ти єдина зброе!

Л. Українка.

ГУЦУЛЬСЬКИЙ КРАЙ

ЧАСОПИС
КОСІВСЬКОГО РАЙОНУ

№1 (1254), п'ятниця, 6 січня 2012 року

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА 13 ЖОВТНЯ 1990 РОКУ

WWW.GK.IF.UA

Вітаємо читачів «Гуцульського краю» з Різдвам Христовим!

3 вірою у душі

«Апостол» у Косові

У 2008 році при Івано-Франківській єпархії Греко-Католицької Церкви було створено видавництво «Апостол», а в 2009 р. – телевізійну студію «Апостол-ТБ», щоб християни мали можливість жити у вірі та отримувати відповіді на свої духовні питання і потреби. Очолює її редактор-богослов о. Роман Терлецький. Студія веде просвітницьку діяльність і популяризує християнство через ЗМІ.

Щотижневу телепрограму студії «Знаки часу» транслює обласна ТРК «Галичина». Це надзвичайно потрібна справа, бо тепер телевизор, інтернет стали монстрами, які нищать людські душі.

Косів'яни мали можливість зустрітися із творчим колективом на реколекціях у районному Будинку культури. Вони проходили цікаво, креативно, у формі молитви на вервиці з розважаннями, наукою і свідченнями про присутність Бога у нашому житті.

Людина, яка замислюється про сенс життя, шукає Бога, бо він приносить їй спасіння і вічне життя. Шлях цей починається з вивчення слова Божого, читання Євангелії, зіставлень своїх дій, учинків, рис характеру з тим, чого від нас чекає Господь.

Про це вели мову на реколекціях представники християнської телевізійної студії «Апостол».

Пані Марія Маланюк розповіла історію з власного життя. Народилась вона у той час, коли її батько пив, покинув маму і навіть не прийшов у пологове відділення, щоб поглянути на новонароджену доньку. Тому серед багатьох дитячих мрій Марійки була така: щоб батько повернувся у сім'ю і взяв шлюб із мамою. Постійна молитва в цьому бажанні і глибока віра в те, що Бог її чує і ро-

зуміє, здійснили це прохання.

Пан Іван Осадчук – директор видавництва і телестудії розповів, як потреба душі служити Богові, щирі молитви у намірах знайти іншу роботу позбавили його необхідності «знімати п'яні обличчя» і благословили на працю у християнській телестудії.

Пані Наталія Димніч – головний редактор студії ознайомила присутніх із обов'язками кожного члена колективу, а також із літературою, яку випускає видавництво, наголошуючи при цьому, що дає кожне видання для душі християнина.

Незабутнім був перегляд рубрики «Час освідчення», де були записані відповіді дітей на питання: хто такий Христос і що значить воскресіння?

Чи присутні були уважні на реколекціях і чи отримали знання, визначила вікторина. За правильні відповіді слухачів нагороджували призами видавництва «Апостол».

Зі словами щирої подяки до колективу звернувся отець-декан Роман Іванюк, який відзначив важливе значення таких зустрічей і попросив Божого благословення для праці людей, які хочуть змінити світ на краще і нас у ньому.

Леся ВАХМЯНИНА,
м. Косів.

Шановні односельчани та жителі району!

Поздоровляю вас з Різдвам Христовим і зі Старим Новим роком. Нехай маленький Ісус і Матір Божа допоможуть вам у всіх потребах і наділять вас ласкою Божою.

З повагою депутат районної ради, голова міжфракційного депутатського об'єднання «Економічний центр»
Б. ЧЕПИГА.

Шановні жителі нашого краю!

7 січня весь православний світ святкує найвеличніше свято – Різдво Христове. В ці святкові дні я хочу побажати всім жителям Косівщини смачної кулі, веселої коляди, міцного здоров'я, достатку, родинних гараздів, злагоди і любові, щастя і радості, благополуччя та процвітання нашій рідній Україні.

Христос рождається!
Славимо Його!

Василь ЯКІБЧУК,
депутат районної ради
голова депутатської фракції НРУ.

Вже зірка вечірня
у небі зійшла
І кличе нас всіх до вечері.
Сідає родина довкола стола,
Щоб страви спробувати щедрі.
А зірка – все вище.
Темніють сніги,
І простір дзвенить колядою.
Забудьмо образи,
мов віддаймо борги,
Щоб ще залишитись собою.
Бо Ісусик малий
вже приходить до нас.
Палає врочисто так свічка,
Й, здається, спинився
нестриманий час,
Щоб правда була ця навечно,
Що ручки Ісусик
до нас всіх простяг,
Він всіх обіймає нас нині.
У вечір оцей
ми простім ворогам,
Щоб душі спаслися невинні.

Михайло РИЗУНЯК,
с. Акрешори.

Шановні жителі Косівщини!

Від щирого серця вітаю вас з Новим роком і Різдвам Христовим. В різдвяні свята – щедрі і веселі – хай здійснює бажання рік Новий, хай вся родина ваша процвітає. З чудовим святом радості і мрій я щиро і сердечно вас вітаю!

Володимир ПЕТРИЧУК, депутат районної ради,
член фракції ВО «Батьківщина».

Ювілей служби

Відзначили ювілей

Патронажній службі Товариства Червоного хреста виповнилось 50 років. Її було створено для допомоги державі у наданні медичної допомоги, догляду, соціально-побутового обслуговування одиноких і непрацездатних людей, інвалідів, ветеранів війни та праці, допомоги дітям-сиротам, багатодітним сім'ям, а також для проведення медико-соціальних, профілактичних і навчально-освітніх програм серед населення.

У районній організації Товариства Червоного Хреста працюють п'ять медичних сестер, які обслуговують 160 людей похилого віку. Наші патронажні сестри, не рахуючись з особистим часом і самопочуттям, щодня, за будь-якої погоди, надають необхідну допомогу тим, хто її потребує. Це вони, як то кажуть, є «ногами» бідного, «очима» сліпого, опором дитині.

З нагоди ювілею патронажної служби в актовому залі ОДА відбувся захід, який організу-

вала обласна організація ТЧХ.

Працівники медичної патронажної служби нашого району отримали ряд нагород: Хом'юк Степан – почесну грамоту ОДА; Мицкан Світлану було нагороджено грамотою головного управління праці та соціального захисту населення ОДА, а Дупей Мар'яні, медсестрі 2-ї категорії, президія Правління ООТЧХ висловила щирі подяку за сумлінну працю.

М. КАБИН, голова районної організації Червоного Хреста.

Жителів села Річки вітаю з Новим роком і Різдвам Христовим.

Бажаю щастя, міцного здоров'я, сімейного благополуччя та успіхів у Новому році.

З повагою депутат районної ради
Ю. ГРИМАЛЮК.

Люди твої, Косівщино

Керівник за покликанням

Марія Василівна Крутофіст — уродженка с. Рожнова.

Здобула вищу освіту. Після чого почала впевнено крокувати кар'єрними сходинками вгору. За 35 років своєї трудової діяльності працювала головою виконавчого комітету Рожнівської сільської ради, секретарем Косівського райкому Компартії України тощо. З 2000 року працює на керівних посадах у поштової галузі Косівщини.

— Багато чому треба було заново вчитися, – щиро зізнається Марія Василівна.

Високоінтелектуальна, керівник за покликанням, лідер від природи Марія Василівна на всіх ділянках, де їй доводилося трудитися, діяла цілеспрямовано, творчо, і як добра і чуйна жінка внесла у робочу атмосферу колективу тепле емоційне забарвлення.

Косівський Центр поштової зв'язку №5 обслуговує два складних гірських райони: Косівський і Верховинський. За час своєї роботи начальником ЦПЗ Марія Василівна змогла налагодити творчу і конструктивну роботу зі всіма владними структурами, підприємствами, клієнтурою, що отримує поштові послуги. Тільки за останні два роки в Косівському районі було відкрито два оновлених за євростандартами ВПЗ: у Рожнові і Кутах.

Бездоганну багаторічну працю Марії Василівни відзначено багатьма подяками, грамотами (2005р. – грамота облдержадміністрації, 2006р. – Почесна грамота УДППЗ «Укрпошта» з нагрудним знаком «Почесна відзнака»).

Станіслав КОЗЛОВ,
власкор «Пенсійного вісника».

Виконавча влада

Відбулася остання у минулому році колегія райдержадміністрації

Відбулося спільне засідання колегії райдержадміністрації, асоціації сільських, селищних, міського голів «Самоврядування» з участю керівників установ, підприємств і організацій району. Її провів голова РДА Ярослав Шинкарук.

Присутні розглянули такі питання: про стан розвитку дошкільної освіти в районі; про стан фінансової дисципліни за наслідками контрольних заходів, проведеними контрольно-ревізійним відділом (КРВ) у Косівському районі в 2011 році; про підсумки призову громадян України на строкову військову службу Косівсько-Верховинським об'єднаним районним військовим комісаріатом восени 2011 року; про розгляд проекту бюджету району на 2012 рік; про погашення боргів до Пенсійного фонду.

Уже стало доброю традицією, що цей захід розпочинають приємною новиною. Голова РДА Я.І.Шинкарук вручив Почесну грамоту ОДА й обласної ради директору видавництва «Писаний камінь» і МП «Евріка» Михайлові Павлюку за вагомий внесок у розвиток книговидавничої справи та з нагоди його 60-річчя. Ярослав Іванович і голова районної ради Андрій Клуб висловили теплі й щирі слова ювілярові й нагородили Михайла Дмитровича вітальним листом районної влади.

Що таке хоспіс?

Учасники засідання колегії заслухали інформацію головного лікаря Івано-Франківської обласної лікарні «хоспіс» Л.І.Андрієшин. Людмила Іванівна детально розповіла і показала у мультимедійному відеозображенні увесь комплекс заходів, що надає хоспіс, які направлені на досягнення найвищого рівня життя для невиліковно хворих пацієнтів і членів їх родин. Ярослав Іванович подякував Людмилі Андрієшин за професійну й змістовну розповідь і допомогу, яку надають медики, адже серед пацієнтів обласної лікарні є і жителі Косівщини.

Призовна кампанія

Про підсумки осіннього призову доповів заступник військового комісара Косівсько-Верховинського ОРВК, майор Юрій Голуб. До лав Збройних Сил України призвали 69 громадян 1993-1986 років народження, з яких 42 – призовники з нашого району. Ю.Голуб доповів, що військкомат виконав завдання і назвав ряд сільських рад, де найкраще справилися з проведенням осіннього призову, серед яких: Кобаківська, Великорожинська, Малорожинська, Лючківська.

Хоча призовну кампанію було проведено організовано і у встановлені терміни, не обійшлося без певних труднощів при комплектуванні команд через неявку призовників на призовну комісію без поважних причин. На 66 таких юнаків військкомат передав матеріали у правоохоронні органи. Низькою також залишається придатність призовників до військової служби, адже 99-м із них скасовано рішення про призов через обмеження за станом здоров'я і через те, що не мають середньої освіти. Тому йшлося й про поліпшення виховних заходів, бо, як зазначив Пістинський сільський голова Тарас Бейсюк, раніше було за честь служити в армії для кожного юнака.

Дошкільна освіта

Начальник відділу освіти РДА В.Козьменчук зробив глибокий аналіз стану реалізації державної

політики у сфері дошкільної освіти, яку в районі здійснюють шляхом: оптимізації мережі дошкільних навчальних закладів (ДНЗ) відповідно до потреб населення, соціально-демографічної ситуації; модернізації змісту дошкільної освіти, орієнтації на розвиток особистості, формування готовності дитини до школи; розвитку матеріально-технічної бази ДНЗ.

Варто сказати, що в останні роки на Косівщині значно збільшилась мережа ДНЗ. Дошкільні заклади запрацювали у Середньому Березові, Яворові, Нижньому Березові, Хімчині, Черганівці, Акрешорах. При діючих закладах відкрито 13 додаткових груп. Загалом 23 освітні заклади забезпечують запити батьків щодо отримання їхніми дітьми дошкільної освіти, адже у районі функціонують 18 ДНЗ, чотири навчально-виховні комплекси, одне навчально-виховне об'єднання. Також організовано роботу 46 груп при загальноосвітніх навчальних закладах, якими охоплено 632 дітей п'ятирічного віку.

Володимир Ярославович вів мову й про кількісний і якісний склад педагогічних кадрів дошкільних навчальних закладів. Очільник освітньої галузі стурбований, що у їхньому штаті немає психолога, логопеда, інструктора з фізкультури, соціального педагога. Зупинився й на питаннях організації харчування, матеріально-технічного забезпечення.

Сьогодні суспільним дошкільним вихованням у районі охоплено близько 1,5 тисячі дітей, що становить 46 відсотків від загальної кількості дітей віком від 2 до 6 років.

— Найбільш серйозним викликом у системі дошкільної освіти району є те, що наявна мережа не задовольняє повною мірою потреби населення у здобутті дітьми дошкільної освіти, — вважає Володимир Козьменчук. — На черзі для влаштування у дошкільні заклади перебуває понад 500 дітей.

Марія Смелік, голова районної асоціації інвалідів подала пропозицію, щоб дошкільною освітою були охоплені і діти з обмеженими фізичними можливостями. Марія Іванівна запропонувала, щоб таких дітей забезпечували дитсадком першочергово.

Результати ревізій

На колегії заслухали та обговорили інформацію в.о. начальника контрольно-ревізійного відділу у Косівському районі В.Л.Андріюка про результати контрольних заходів, проведених упродовж січня – листопада 2011 року. Працівники відділу провели за цей період 21 ревізію на підприємствах, в установах і організаціях державної і комунальної форм власності, з яких 13 ревізій в установах та організаціях, що фінансуються з районного бюджету та сільських бюджетів району. Виявлено порушень, що призвели до втрат фінансових і матеріальних ресурсів на 1456,27 тис. грн. Уже забезпечено відшкодування фінансових порушень у сумі 1147,01 тис. грн., що становить 78 відсотків цих втрат. На 36 осіб склали протоколи про адміністративне правопорушення. На прохання голови РДА Я.Шинкарука Василь Андріюк зупинився на порушеннях, які допускають у фінансово-господарській діяль-

ності. Серед таких упущень є несвоєчасна сплата орендної плати за землю, порушення при проведенні індексації.

Проект бюджету

З особливою увагою учасники колегії розглянули проект бюджету району на 2012 рік. Начальник фінансового управління РДА О.Мицкан детально розповіла про усі складові головного фінансового кошторису. Ольга Степанівна назвала прогнозовані цифри загального обсягу зведеного бюджету району, який складає 350,5 млн. грн., у тому числі дотація вирівнювання з державного бюджету 189,5 тис. грн., субвенції з державного бюджету 125,5 тис. грн., власні надходження 35,5 тис. грн.

Вона також повідомила, що у 2012 році у п'ять етапів буде проведено підвищення мінімальної заробітної плати та шестиразове підвищення зарплати спеціалістам першого розряду єдиної тарифної сітки.

Стан розрахунків

Начальник управління Пенсійного фонду Марія Рибенчук доповіла про стан розрахунків платників з Пенсійним фондом України. Марія Миколаївна зазначила, що за 11 місяців спеціалісти управління провели 102 документальні перевірки платників страхових внесків. За наслідками перевірок донараховано 12,1 тис. грн. страхових внесків, застосовано фінансових санкцій на суму 35,7 тис. грн. та накладено на посадових осіб 5,2 тис. грн. адміністративних штрафів. За вказаний період до платників, що порушують порядок нарахування та сплати страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування застосували 1222 фінансові санкції у сумі 271,3 тис. грн.

З метою зменшення обсягів боргу в органах Державної виконавчої служби (ДВС) є три виконавчих листи Івано-Франківського адміністративного суду про стягнення 144,2 тис. грн. і 1223 узгоджені вимоги на суму 1274,4 тис. грн. З початку року ДВС уже погашено 975,6 тис. грн. заборгованих платежів до Пенсійного фонду. У результаті вжитих заходів заборгованість до бюджету Фонду станом на 28.12.2011р. на 141,3 тис. грн. зменшилась, відповідно до початку року.

Голова РДА Я.Шинкарук мав ряд зауваг і пропозицій під час розгляду кожного з питань порядку денного. Всі вони враховані у рішеннях колегії.

На завершення засідання колегії Ярослав Іванович привітав присутніх з Новорічними та Різдвяними святами і побажав, щоб 2012 рік приніс усім мир, любов і злагоду, добро і достаток у кожному домі.

Ігор СУСАК.

Офіційно

Про скликання сесії міської ради

Відповідно до частин 4, 5, 12 статті 46 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»:

1. Скликати чергову, 12 сесію міської ради VI скликання 12.01.2012 року, о 10 год.

2. Запропонувати на розгляд ради такі питання:

- 1) Про міський бюджет на 2012 р.
- 2) Різне.

Міський голова М. ФОКШЕЙ.

Графік прийому громадян з особистих питань керівництвом Косівської районної ради на I півріччя 2012 року

Прізвище, ім'я, по батькові посадової особи	Дні прийому
Голова районної ради Клуб Андрій Іванович	2-й вівторок місяця
Заступник голови районної ради Жмендак Василь Омелянович	3-й вівторок місяця
Заступник голови районної ради Бойчук Дмитро Іванович	1-й і 4-й вівторок місяця

Початок прийому — о 10 год.

Графік виїзних прийомів громадян керівництвом Косівської районної ради на перше півріччя 2012 року

	Дні прийому	Населений пункт
Голова районної ради Клуб Андрій Іванович	25.01.2012	Снідавка
	1.02.2012	Лючки
	15.02.2012	Космач
	7.03.2012	Шепіт
	28.03.2012	Соколівка
	18.04.2012	Кути
	25.04.2012	Річка
	30.05.2012	Черганівка
	6.06.2012	Брустури
	20.06.2012	Пістинь
Заступник голови районної ради Жмендак Василь Омелянович	11.01.2012	Нижній Березів
	22.02.2012	Великий Рожин
	14.03.2012	Трач
	4.04.2012	Старі Кути
	16.05.2012	Шешори
27.06.2012	Акрешора	
Заступник голови районної ради Бойчук Дмитро Іванович	18.01.2012	Бабин
	8.02.2012	Рожнів
	21.03.2012	Вишний Березів
	11.04.2012	Вербовець
	23.05.2012	Текуча
	13.06.2012	Город

Громадські формування

Щоб настрої був святковим

Кожній людині хочеться відзначити новорічно-різдвяні свята з приємністю на душі. Та не всі серед нас готові гідно повести себе під час них. Замість щирої молитви до Бога, бажання своєю присутністю скорсати родинне чи дружнє коло, дехто вдається до брутальності, бійки, що призводять інколи до трагічних випадків. У їх запобіганні, втихомиренні егоїстичних чи невірноважених осіб велику роль відіграють громадські формування.

Чи створені вони в кожному населеному пункті, чи можна на них поклатись під час нинішніх новорічно-різдвяних свят – на таке запитання відповідає секретар штабу громадських формувань району при райдержадміністрації, головний спеціаліст сектору з питань мобілізаційної, оборонної роботи та взаємодії з правоохоронними органами апарату райдержадміністрації ЮРІЙ ОЛЕКСАНДРОВИЧ НІКІТІН.

Районний штаб громадських формувань, який очолює перший заступник голови райдержадміністрації Грималюк Іван Федорович, налагодив тісну співпрацю з органами місцевого самоврядування, правоохоронними органами, підприємствами, установами, організаціями. Косівська міська, Кутська та Яблунівська селищні, більшість сільських рад уточнили списки членів громадських формувань своїх територіальних громад та подали заяви від кандидатів у члени районного штабу таких формувань. Вірою, що це зроблять і Бабинська, Пістинська, Середньоберезівська, Сморданська, Шешорська сільські ради. Згідно з графіком, попередньо затвердженим головою райдержадміністрації Ярославом Івановичем Шинкаруком, районний штаб спільно з райвідділом УМВС в області провів для кандидатів у члени громадського формування куцові семінари з вивчення нормативної бази законів України щодо участі громадськості в охороні порядку. Це важливо – мати в кожній територіальній громаді людину, яка би добре знала цю нормативну базу законів, щоб діяли громадські формування, які є підмогою сільським головам у дотриманні громадського порядку.

Кожен з членів громадського формування повинен мати посвідчення. Їх виготовляє МП «Евріка», директор якого Павлюк Михайло Дмитрович. Такими посвідченнями уже забезпечено

членів громадських формувань Косівської міської, Брустурівської, Кобаківської, Малорожинської, Річківської, Снідавської, Слобідської, Соколівської, Старокутської сільських рад. Інші місцеві ради повинні пришвидшити процес подання фотографій для виготовлення посвідчень в МП «Евріка» та здачі заяв від кандидатів в члени громадських формувань для перевірки в РВ УМВС області.

Щодо участі громадських формувань в охороні громадського порядку в населених пунктах під час новорічно-різдвяних свят, то 15 і 16 грудня минулого року в Косові та в Яблуніві були проведені куцові засідання районного штабу громадських формувань. У цих засіданнях взяла участь представники міської, селищних та сільських рад, командири громадських формувань. Було детально обговорено питання щодо завдань членів громадських формувань під час охорони ними громадського порядку в час новорічно-різдвяних свят, наголошено на необхідності якісного добору кандидатів у такі формування та пришвидшення виготовлення посвідчень.

Вірою, що громадські формування справлять свій позитивний вплив на дотримання норм громадського порядку в тих населених пунктах, де вони створені. Ця важлива справа робиться в ім'я людей, в ім'я забезпечення громадського порядку і в час новорічно-різдвяних та інших свят.

☐ Це наша історія

П'ять світлин з повстанського сховку: допоможіть упізнати загиблих, відгукніться, живі!

Час неблаганний, наче ріка. Як повін змиває з берегів творіння природи і рук людських, так і час стирає з пам'яті не лише події, але й образи рідних, знайомих, не кажучи вже про тих, кого ми бачили коротко і випадково. Разом з малозначущою, пропадає й важлива інформація, яка мала би бути зафіксованою на скрижальях історії, але через нашу байдужість вона не переходить до нащадків.

12 років тому в селі Яворові на Косівщині було віднайдено великий повстанський фотоархів. Щонайменше триста осіб зафіксовано на тих світлинах, але за роки, які минули, ідентифіковано лише 79 з них, причому тільки четверо було живих (на цей час – двоє), інші загинули в боях, розстріляні або померли в таборах. Свого часу князь Святослав сказав, що «мертві сорому не мають», але й розповісти про себе також не можуть. Тому кожен живий, кого зафіксовано у збірці повстанських світлин, – неоціненний суб'єкт інформації про буремні роки боротьби за незалежність України.

Пошукову роботу в плані упізнання осіб з Яворівського фотоархіву УПА досі вели головним чином стосовно людей зі зброєю (військових). Але в масиві знахідки є чимало й «цивільних» сюжетів – на перший погляд, нелогічних і випадкових, що ніби не мають відношення до теми боротьби. Однак це не так: населення було не пасивним спостерігачем, а своєрідною «службою тилу» для «армії без держави». Зрозуміло, що без народної підтримки підпілля могло існувати короткий час, але не роки, отже кожен, хто зафіксований на повстанських світлинах, має що сказати про події 40-50-х років – як очевидець або й співучасник.

У цьому матеріалі пропонуємо вашій увазі 5 світлин з Яворівського архіву, сподіваючись, що людей, на них зображених, упізнають і розкажуть про їхню долю знайомі,

рідні, односельці, або – це було б чудово! – й вони самі. Віриться, що з п'яти осіб щонайменше двоє живуть поруч з нами і можуть оповісти багато цікавого та важливого.

На першій світлинці (в архіві вона має номер 109 і неодноразово публікувалась) бачимо жінку та чоловіка, але хай нікого не вводить в оману його військовий однострій (кітель і кашкет-петлюривка), як і німецький автомат МП-40 в руках: з незграбно цікавого та важливого на спусковий гачок видно, що зброю він тримає чи не вперше в житті, користуватися нею не вмів, отож дали йому все це, аби сфотографуватися на пам'ять. І він, і його супутниця, можливо, виконували якісь функції для підпілля – зв'язку, кур'єрські, постачали їжу або просто прийшли на зустріч із кимось з рідних чи знайомих. З розкішного вбрання жінки, перснів на обох руках і годинника на лівій можна припускати, що знімок зроблено в якесь велике свято, а сама вона була із заможної родини. Етнографі легко визначать, у якому селі носили сукняні безрукавки з таким візерунком, і я прошу їх допомогти в цьому (ясно лише, що жінка – не з Яворова).

Другий і третій знімки (архівні номери 112 і 113) зафіксували цю ж жінку з невідомою молодою дівчиною (віриться, що вона жива, – відгукніться!). Вбрана також по-святковому, в суто гуцульській кошушині з інкрустованими дерев'яними гудзиками (а значить – до-

рогий), двох запасах, хромових чоботях – теж із заможної родини (доказ тому – ще й наручний годинник, річ доволі екзотична для другої половини післявоєнних 40-х), але без перснів (значить, на момент фотографування незаміжня). Одяг дівчини суттєво відрізняється від одягу її супутниці і характерний для гірських сіл, але ця особа також не з Яворова. На одному знімку вони стоять, а на іншому сидять, причому задній фон з великим пнем від зрубаного колись дерева засвідчує, що всі 5 знімків були зроблені в одному місці і в один день, з коротким проміжком часу (умови освітлення зовсім не змінились).

Наступний знімок (архівний № 114) зафіксував цих же дівчину та жінку в компанії молодого парубка, одягнутого в кожушину і вишиванку, з капелюхом, зсунутим на правий бік (так його носили задержувати бат'яри). Крім того, в парубка дорогий інкрустований ремінь-купля і хромові чоботи, але руки в кадр не потрапили, тож невідомо – має і він годинника, чи ні. Але що також із заможної родини – факт. Я знову ж закликаю спеціалістів-етнографів визначити, в яких селах одягалися подібним чином, аби звузати ареал пошуку. Знову ж таки – парубок не з Яворова і, мабуть, не з суто гірських сіл – в останньому випадку він повинен би мати вишиваний саморобний капелюх (баршівку), а цей у фабричному (але виняток можливий).

На останній фотографії бачимо хлопця з бідної родини (босий). Він одягнений в скромно вишиту сорочку, буденну кожушину. Штанрейтки (галіфе) для того, аби сфотографуватися, він міг позичити в свого старшого приятеля (родича або знайомого) з фото № 109, а ка-

Архівне фото № 109

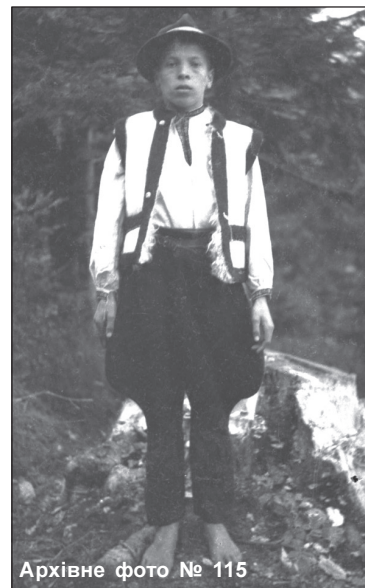
Архівне фото № 112

Архівне фото № 113

Архівне фото № 114

Архівне фото № 115

пелюх – в парубка з фото № 114. Але саме цей хлопчина – непоказний на вигляд і одяг, міг виконувати набагато важливіші функції для підпілля, а судячи з віку, мав би обов'язково бути живим. Відгукніться, друже!

Я буду щиро вдячний кожному, хто надасть будь-яку інформацію з приводу зображених на цих світлинах осіб і готовий компенсувати всі витрати, пов'язані з пошуком. Ласкаво прошу повідомити листом, електронною поштою чи по телефону. Мої реквізити: e-mail huwas@windowslive.com; телефон (095) 1592259; адреса для листів: Василь ГУМЕНЮК, до запитання, Львів-70, 79070.

**З вдячністю і повагою
В. ГУМЕНЮК.**

☐ Міжнародний обмін

Косівщина чекає свого волонтера

Чи часто нам доводиться спілкуватися з іноземцями? Хіба що в інтернет-мережі, якщо за кордоном проживають родичі чи, звісно ж, якщо самі побуваємо в інших країнах і віднайдемо там хороших друзів і знайомих, щоб згодом підтримувати контакти. Але при цьому потрібно ще й іноземну мову добре знати.

Щоб нікуди не їхати і спілкуватися з людьми інших національностей у себе вдома, вчити мову і набиратися нових знань, існують послуги волонтерів. Саме такою роботою займається Корпус миру США. В Україні його було засновано ще в 1992 році двосторонньою угодою між Америкою і Україною для взаємодопомоги і співпраці. Для цього в Україну приїжджають американські добровольці, які живуть і працюють тут разом з українцями протягом двох років, допомагаючи їм створювати і реалізовувати різного спрямування проекти, співпрацювати з іншими прогресивними українськими й міжнародними організаціями, а також ділитися досвідом і переймати щось нове. Такою, зазвичай, і є робота волонтера.

Тож не даремно на Косівщину завітав представник Корпусу миру США в Україні, директор проекту розвитку громад Марат Кюрчевський, який відгукнувся на заявку косівчан запросити до співпраці іноземця-волонтера. А ініціювали це запрошення представники Центру громадських ініціатив у м.Косові.

Директор Центру Микола Близнак розповів про роботу організації, про напрямки, які сьогодні можуть допомогти громаді вирішувати їхні проблеми, а також наголосив, що в цьому активну участь

беруть і партнери Центру – підприємці, працівники КІПДМ ЛНАМ, міської ради, Центру соціальних служб для сім'я, дітей і молоді та інших установ. «Дізнавшись про програму розвитку громад Корпусу миру, — пояснив Микола Миколайович, — ми дійшли думки створити фонд розвитку громади в районі, що стосувалося б і соціальних, і економічних проблем, і підприємництва, і захисту дітей. Є також ідея створити клуб англійської мови».

На все це схвально відгукнувся представник Корпусу миру, адже, за його словами, цей масштабний міжнародний проект тому й залучає до співпраці ініціативні і креативні громади з усієї України. Сьогодні в ньому має можливість взяти участь і косівська громада, яка раніше вже мала досвід роботи з американсько-волонтером.

Марат Кюрчевський розповів присутнім представникам Центру громадських ініціатив Косівщини про діяльність Корпусу миру США в Україні, його напрями, ідеї і цілі. «У нас є три програми, за якими працюють волонтери: викладання англійської мови як іноземної; розвиток молоді та розвиток громади, — каже директор проекту. — Щодо проекту розвитку громад (на якому і було акцентовано увагу), то його завдання – підсилити працю між секторами влади, бізнесу

та громади – це виконання місцевих проектів для поліпшення умов життя – створення установ, центрів, для прикладу, для людей з обмеженими фізичними можливостями чи інших. Також ці проекти бувають різними: які потребують фінансування і не потребують (це можуть бути ті ж клуби англійської мови). Але потрібно зауважити, що в роботі волонтера основним завданням є не викладання іноземної мови, а участь у проектах, які ініціює громада, допомога у їх створенні та реалізації».

Що може роботи волонтер у організації, куди його запросили? На це запитання Марат Кюрчевський відповів так: «Перш за все існують три рівні роботи волонтера – індивідуальний (планувати і проводити тренінги, допомагати оформити, для прикладу, гранти, виконувати офісну роботу); підсилення спроможності організації (розробляти маркетингові стратегії, налагоджувати партнерські зв'язки і в Україні, і за кордоном); громадський, який залучає до роботи декількох людей, організацій для реалізації спільної ідеї, яка необхідна всій громаді. Тож на будь-якому рівні в основі роботи волонтера є спільна співпраця, спільна ініціатива, обмін досвідом і передача інформації. Головне, щоб не було такого, з практики кажу, що запросять волонтера, а потім не знають, що з ним робити, чи, скажімо, не приділяють йому належної уваги. Щоб запланована спільна робота проявилася не на словах, а безпосередньо на ділі, тоді й буде результат», — звернувся до присутніх директор проекту.

Марат Кюрчевський також розповів про те, як готують американських волонтерів до дворічного життя в Україні. Цю підготовку проводять протягом трьох місяців у м.Чернівці, куди американські добровольці приїжджають групами (від 30 осіб). Тут організовують різні навчальні програми, тренінги, щоб певною мірою пристосувати і підготувати їх до співпраці з українцями. А вже у цих людей зовсім інші погляди на життя, інші переконання, традиції, інший менталітет. Та й українцям потрібно не менш ретельно підготуватися до приїзду нової людини, підходити до всього концептуально, а це – завчасно подбати про те, де і як буде жити волонтер, що його оточуватиме, з ким спілкуватиметься. Бо приїде ця людина не на два місяці, а за початковою домовленістю – на два роки, хоча бували й випадки, коли волонтери залишалися на

довше і при цьому з власних переконань.

Директор проекту розвитку громад Корпусу миру США в Україні подякував громаді району за запрошення, зокрема директорів Центру громадських ініціатив Миколі Близнаку, детально ознайомив учасників зустрічі з умовами роботи громади з волонтерами, які особливості підбору їх тій чи іншій громаді, який наступний етап подальшої роботи.

Марат Кюрчевський вже вдру-

го побував на Косівщині, тож захоплений щирістю і привітністю жителів краю. Впевнений, що надалі вийде плідна співпраця, яка допоможе здійснити косівчанам чимало мрій та ідей, адже креативність є, підтримка буде, залишається тільки працювати. А щодо того, хто приїде з весни у якості волонтера, каже, що поки що – таємниця. Знає напевне, що тут чекають на чоловіка (таке бажання присутні висловили ще на початку зустрічі), але якщо все-таки приїде жінка – теж непогано.

**Миромира ДОЛИНЧУК.
Фото автора.**

▣ **РВ УМВС повідомляє**

Злодія-мандрівника затримано

Пізнього вечора 22 листопада в Косівський райвідділ міліції зателефонував священик і повідомив про те, що обкрадено його оселю. У село виїхала слідчо-оперативна група. На місці події правоохоронці зафіксували факт незаконного проникнення в дім. З будинку зникла певна сума грошей, у тому числі євровалюта і долари США, а також ще декілька речей. Що характерно, злодія не зацікавили ювелірні вироби.

Розкрити крадіжку за гарячими слідами тоді не вдалося, однак працівники карного розшуку не шкодували зусиль, щоби встановити особу зловмисника. Важко було «зачепитися» за бодай якусь дрібничку, оскільки злодієм виявилася особа без постійного місця проживання.

25-річного чоловіка міліціонери затримали на ринку в смт. Верховині, де він торгував новорічними атрибутами: гірляндами, масками, ялинковим «дощиком». Зацікавившись продавцем, котрого ніхто з місцевих завсідників раніше не бачив, розшуківці зібрали про нього певну інформацію. Виявилось, що цю особу затримували ще у 2007 році. На той час уродженця Російської федерації міліціонери викрили у вчиненні розбійних нападів на жінок у Тисменицькому районі. Зловмисник грабував перестарілих, залякуючи їх іграшковим пістолетом.

За вироком суду підсудний мав відбувати покарання у місцях позбавлення волі упродовж п'яти років. Але його достроково випустили на волю через 3 роки і 5 місяців, оскільки він тяжко хворів на відкрити форму туберкульозу. Молодий прохив стаціонарне лікування у медзакладі у Косівському районі.

Увечері, 22 листопада, він непо-

мітно покинув диспансер, вчинив крадіжку з помешкання священика і так само непомітно повернувся назад. За декілька днів молодого чоловіка виписали з лікарні і він на певний час зник, оскільки не має визначеного місця проживання.

Як стало відомо, після скоєння крадіжки зловмисник перебував у Чернівецькій області, де на викрадені гроші накупив різноманітного краму для продажу на ринку, а для себе придбав новий костюм. Підозрюваний у злодійстві не витратив лише іноземну валюту — зараз у нього вилучено 25 доларів і 100 євро, поцуплених з чужого помешкання. Крім того, у зловмисника вилучено рушник, який священик використовував при проведенні обрядів. Але найцікавішою знахідкою правоохоронців стала звичайною рукавиця. Під час крадіжки зловмисник викрав пару рукавиць, однак, коли вибирався з розбитого вікна, одну загубив у хаті. Тепер, як мовиться, пара рукавиць — у комплекті. Проти затриманого порушено кримінальну справу, а суд винесе правильне рішення.

І. ВІЗНЮК,
заступник начальника —
начальник кримінальної міліції
РВ УМВС.

Хроніка правопорушень

З 1 по 31 грудня 2011 року в Косівський РВ УМВС надійшло 273 заяви та повідомлення про злочини та пригоди.

2 грудня під час відпрацювання території нашого району в 37-річного жителя було виявлено та вилучено предмет, схожий на ніж, який він зберігав з метою збуту. Порушено кримінальну справу.

3 грудня у чергову частину косівської міліції зателефонувала 50-річна жителька району, яка виявила розбите вікно в приміщенні аптеки. В ході проведених заходів було встановлено, що це справа рук 17-річного зловмисника, який зробив це з метою викрадення грошей. Порушено кримінальну справу.

8 грудня виявлено незаконну рубку десяти дерев на території Рожинського лісництва, чим заподіяно істотну шкоду державі на загальну суму 27125,75 грн. Порушено кримінальну справу.

13 грудня із заявою звернулася жителька с. Старого Косова, яка повідомила, що в кафе пропала її сумочка. Слідчо-оперативна група встановила, що 28-річний житель

району викрав сумочку, в якій знаходилися гроші. Порушено кримінальну справу.

17 грудня виявлено незаконну рубку дерев на території Пістинського лісництва, чим заподіяно шкоду державі на загальну суму 18332,00 грн. Порушено кримінальну справу.

20 грудня до чергової частини Косівського РВ УМВС зателефонував житель Косова, який повідомив, що він виявив пошкодження вхідних дверей у власному будинку. На місці події прибули працівники міліції, які встановили, що невідомі особи проникли в житловий будинок, звідки викрали гроші, ювелірні вироби. Порушено кримінальну справу.

Т. ГЛІБЧУК,
помічник начальника зі
взаємодії з громадськістю та
засобами масової інформації
РВ УМВС.

▣ **Пожежна безпека**

А піч справна?

З настанням зимового періоду значно збільшується кількість пожеж. При зниженні температури повітря власники житла починають використовувати для обігріву свого помешкання саморобні електроприлади та газові плити. Це нерідко призводить до пожежі, а інколи й до смертельних випадків. Неправильна експлуатація пічного опалення також стала справжньою бідою.

Пожежі у житлових будинках виникають, як правило, через те, що немає захисних лотків на дерев'яній підлозі перед дверцятами печі та належної протипожежної перегородки між димарями і дерев'яними конструкціями перекриття; від пе-

регріву, несправності димарів, а також під час розпалювання печі легкозаймистими речовинами.

Щоб уникнути лиха, необхідно:
- щороку, не рідше одного разу у два місяці, чистити димар від сажі, ремонтувати його, ретельно побілити;

- встановити на підлозі перед топкою металевий лист розміром 50х70 см;

- не дозволяти розпалювати печі малолітнім дітям;

- не допускати перегріву печі. Щоб не трапилось лиха, необхідно вчасно очищувати димоходи від сажі. Також не залишайте доглядати за пічним опаленням дітей!

Пам'ятайте! Суворе дотримання цих правил — запорука вашої безпеки.

І. СКЛЕПОВИЧ,
начальник РВ управління
Держтехногенбезпеки.

▣ **Інформує ДПІ**

Зросла мінімальна заробітна плата

З 1 січня мінімальна заробітна плата становить 1073 грн. Це на 69 гривень більше, ніж в аналогічному періоді минулого року. Також упродовж 2012 року мінімальна заробітна плата буде складати: з 1 квітня — 1094 гривні, з 1 липня — 1102 гривні, з 1 жовтня — 1118 гривень, з 1 грудня — 1134 гривні. Зазначені розміри мінімальної зарплати на по-

точний рік встановлено статтею 13 Закону України «Про Державний бюджет України на 2012 рік». Роботодавці зобов'язані проводити виплату заробітної плати найманим працівникам за відпрацьований місяць у розмірі, не меншому вище зазначеного. За порушення цієї норми законодавством передбачено відповідальність.

▣ **Треба знати**

Про заміну лічильника

Ви вчасно сплачуєте за електроенергію, ніколи не мали боргів за світло, а до вас постукали у двері й кажуть, що прийшли замінювати електролічильник. Відразу промайне думка: чи не шахраї з'явилися на порозі? Та молоді люди показують службове посвідчення і пояснюють мету свого візиту. Але ви все одно сумніваєтесь, бо лічильник працює бездоганно, практично новий на вигляд, а у приміщенні, де він знаходиться, щойно зроблено ремонт. Така картина типова для енергетиків і споживачів. Отож прокоментувати ситуацію редакція попросила інженера — керівника групи обслуговування споживачів філії «Косівський РЕМ» ВАТ «Прикарпаттяобленерго» І.М.Довбенчука.

— Іване Михайловичу, люди на не зверталася із заявою у РЕМ, а до неї прийшли замінювати лічильник. На якій підставі?

— Працівники РЕМу до абонента прийшли замінити лічильник у зв'язку з тим, що закінчився термін його планової державної повірки. Згідно з п. 2.3 ст. 28 Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність» засоби виміральної техніки, що перебувають у експлуатації у споживачів електроенергії, підлягають періодичній повірці через міжповірочні інтервали, терміни яких визначають нормативно-правові акти Державного комітету України з питань технічного регулювання і споживчої політики (Держспоживстандарту). З протермінованою датою у районі експлуатують понад 6 тисяч одна-та понад тисячу трифазних лічильників. Замінюємо всі однофазні лічильники класу точності 2,5. Згідно з діючим ГОСТом вони підлягають заміні, бо мають відхилення як у плюсову, так і мінусову сторони, тобто «обманюють» як споживача, так і РЕМ. Тому лічильники класу точності 2,5 знімають з експлуатації.

— Заміна лічильників безкоштовна?

— Філія «Косівський РЕМ» ВАТ

«Прикарпаттяобленерго» безкоштовно здійснює заміну електролічильників, у яких вийшов термін держповірки. Але це стосується тільки побутових (домашніх) приладів обліку. Причому не потрібно писати заяву чи звертатися у РЕМ. Філія має розроблений план-графік, згідно з яким і працює у цьому напрямі.

— Яка періодичність цієї повірки?

— Повірку приладів обліку, згідно з нормативно-технічними вимогами здійснюють у такі терміни: для всіх трифазних індукційних (дискових) лічильників — один раз на чотири роки, однофазних — один раз на вісім років. Для більшості однофазних і трифазних електронних (не дискових) лічильників — один раз на 6 років, але є виключення, і в однофазних, і в трифазних типах приладів обліку.

Планову повірку, обслуговування і ремонт приладів обліку у визначені Держспоживстандартом терміни РЕМ здійснює безкоштовно. Позапланову заміну приладу обліку проводять за рахунок ініціатора заміни: споживача або Обленерго.

— При заміні лічильник встановлюють на попереднє місце чи виносять на фасад будинку?

До уваги платників ПДВ

12 січня, о 10 год., у приміщенні актового залу ДПІ в Косівському районі буде проведено семінар для платників податку на додану вартість.

К. КРИЦКАЛЮК,
перший заступник голови
Комісії з проведення реорганізації
ДПІ в Косівському районі, перший
заступник начальника інспекції.

— У районі маємо приблизно 37 тисяч абонентів, тому про перенесення приладів обліку мова, звісно, не йде. Але у проблемних споживачів, тобто людей, яких ніколи не можна застати вдома, лічильник треба виносити в доступне для контролера місце. Їх також виносили на фасад будівель у Шешорах, Уторопах, Стопчатові, де здійснювали реконструкцію електролінії 0,4 кВ. Тепер у цих селах не виникає жодних проблем зі зняття показника з електролічильника та поліпшено надійність електропостачання.

— А за бажанням замовника електролічильник перенести можливо?

— Безумовно, якщо це не суперечить правилам улаштування електроустановок. Замовнику в такому випадку необхідно звернутися у абонентський відділ філії, де йому нададуть бланк заяви (з переліком причин звернення споживача) та рахунок на оплату наданих послуг.

— Якщо у споживача виникає сумнів щодо правильності роботи лічильника, куди йому звернутися?

— Знову ж таки — у абонентський відділ філії і заповнити бланк заяви зі вказаною причиною звернення. Якщо пошкодження, втрата чи неправильна робота приладу сталася з вини споживача, йому доведеться відшкодувати вартість перевірки, ремонту або встановлення нового приладу обліку. В інших випадках перевірку, ремонт або заміну пошкодженого чи втраченого приладу обліку здійснюють за рахунок ВАТ «Прикарпаттяобленерго» чи організації, яка відповідає за його збереження. А за період, коли лічильник не працював, буде здійснено донарахування за середньорічним споживанням.

Розпитував Ігор СУСАК.

▣ **Юридична консультація**

Як захистити себе від скорочення?

У зв'язку з кризою чи іншими обставинами на підприємстві, установі чи в організації може виникнути питання про те, як захистити себе в разі масового скорочення чисельності або штату працівників.

Трудовий кодекс передбачає відповідні гарантії і компенсації у таких випадках. Але не всі організації, на жаль, діють відповідно до закону. Тому варто «озброїтися» відповідними знаннями, щоб бути готовим відстоювати свої права: спочатку з роботодавцем, а потім, якщо знадобиться, то і в суді.

Якщо сталася така неприємність, і ви потрапили під скорочення, то необхідно пам'ятати, що про майбутнє скорочення (звільнення) організація зобов'язана попередити працівника персонально у письмовому вигляді, про що він повинен розписатися, не менш, ніж за два місяці до звільнення.

У випадку, якщо працівник захоче розірвати трудовий договір з роботодавцем до закінчення двомісячного терміну, він повинен висловити свою волю письмово. Але при цьому варто пам'ятати, що розірвання трудового договору в

такій ситуації залежить від роботодавця. Може бути письмова згода працівника на розірвання трудового договору без відпрацювання встановленого чинним законодавством двомісячного терміну, але має бути відповідний наказ працедавця. При цьому роботодавець зобов'язується виплатити йому додаткову компенсацію у розмірі середнього заробітку за весь час, обчисленого пропорційно часу, що залишився до закінчення терміну попередження про звільнення.

Варто знати, що звернення роботодавця з пропозицією припинити трудові відносини у зв'язку зі скороченням повинно бути направлено працівникові саме після попередження про звільнення, а не до попередження.

Додаткову компенсацію виплачують працівникові в день звільнення одночасно з виплатою вихідної допомоги.

При ухваленні рішення про скорочення чисельності або штату працівників організації та можливе розірвання трудових договорів з працівниками роботодавець зобов'язаний у письмовій формі повідомити про це органи служби зайнятості не пізніше, ніж за 2 місяці до початку проведення відповідних заходів. Початок їх проведення роботодавець визначає наказом або розпорядженням, зазначивши конкретну дату їх здійснення. Якщо, для прикладу, 1 червня роботодавець видав наказ про скорочення працівників з 1 вересня, то він зобов'язаний повідомити органи служби зайнятості не пізніше 1 липня.

Таким чином, при звільненні працівник має право перевірити, чи дотримано це процедуру. Якщо роботодавець порушив встановлений законодавством порядок, то звільнення можуть визнати незаконним і працівника буде поновлено на попередній посаді. При цьому роботодавець буде зобов'язаний виплатити середній заробіток за весь час вимушеного прогулу або різницю в заробітку за весь час виконання нижчеоплачуваної роботи.

Ю. ДЯЧУК,
провідний спеціаліст
реєстраційної служби
районного управління юстиції.

Виставка

«Ой у парі – голуб і голубка»

З давніх-давен люди вважають символом миру – голуба. В християнстві цього птаха називають «божим» – символом святого духа. Існують легенди, що після смерті душа людини перетліється у голуба і відлітає у небо, а з'їсти його м'ясо – скоїти великий гріх і навести на себе біду. Споконвіків з весільних звичаїв і традицій голуб і голубка у парі означають вірність, вічне та щире кохання. Їх вишивають на рушниках, випускають біля церков і РАКЦСів на знак сімейного благополуччя, про них співають у піснях, ними прикрашають короваї, дахи будівель. За прикметами, якщо в оселі є голуби – тут живуть найщасливіші люди, панують злагода і спокій.

Щоб переконалися хоча б у одній із цих історій про вічного птаха – голуба, досить тільки почитати літературу, побувати на весіллі чи, для прикладу, відвідати виставку голубів, яку проводять учасники Федерації голубиноного спорту України (ФГСУ). Ці люди, як ніхто інший, знають про голубів усе, що потрібно, адже вважають свою справу не просто хобі чи діяльністю, а покликом душі. Присвячують їй не один і не два роки, а майже усе своє життя.

Напередодні новорічно-різдвяних свят косівчани та жителі району мали можливість побувати у Косівській ЗОШ №1 на виставці спортивних і декоративних голубів. Її організував голова обласної федерації голубиноного спорту України П.П.Сербалюк. Після тривалої перерви Косівчину знову відвідали учасники з Івано-Франківська, Коломиї, ближніх сіл району. Вони представили глядацькій аудиторії різних спортивних голубів, які безпосередньо входять до Коломийського клубу «Політ», а також декоративних – канарок, горлачів, кучерявих, краснодарських, московських, павичів, монахів, німецьких і польських голубів та багато інших, які чарували всіх своєю красою. А на подвір'ї школи, по обидва боки, влаштували ярмарок, на якому можна було купити не лише привабливих голуба чи голубку, але й інших тварин, зокрема кролів, куріпок і т.д.

Урочисте відкриття заходу провели у спортивному залі, де розгорнулася сама виставка. У ньому взяли участь організатори дійства, міський голова М.М.Фокшей, начальник відділу сім'ї, молоді та спорту РДА М.Д.Мельничук та гості свята. Учасників виставки нагородили дипломами, медалями і кубками, які описали, безумовно, стали ще однією перемогою для найкращих голубоводів. А їх було багатьох. «Цьогоріч проведено 11 змагань, починаючи з Хмельницької області і закінчуючи Сумською, — розповідає голова обласної федерації ГСУ, косівчанин П.П.Сербалюк. — Тож усіх голубоводів нагороджено за категоріями. Згідно з правилами, визначено п'ятірку кращих голубів, майстра голубиноного спорту та кращого голубівника, кращих річного голуба, голуба та голубку в цьому сезоні». Филип Пилипович вдячний усім, хто допоміг організувати виставку, особливо начальникові відділу освіти РДА В.Я.Козьменчуку, директору Косівської ЗОШ №1 Г.М.Грималюку і всім, хто взяв у ній активну участь.

Найцікавішим, мабуть, є те, що практично кожен чоловік на запитання: скільки років ви вже присвятили голубам, відповідав однією фразою – майже 40. Тож як після цього не погодитися з тим, що голубівництво – це не просто захоплення – це ціле життя? Ось, для прикладу, В.М.Близнюк зі Старих Кутів ще з малку розводить голубів різних порід, особливо рідкісних, і має їх близько 150. Р.Ю.Маковійчук з смт. Кутів розповів, що любов до голубів прищепив йому колись дідусь, грамоти якого з цього виду спорту, і досі зберігає у сімейному архіві. Сьогодні ж бо чить маленького синоч-

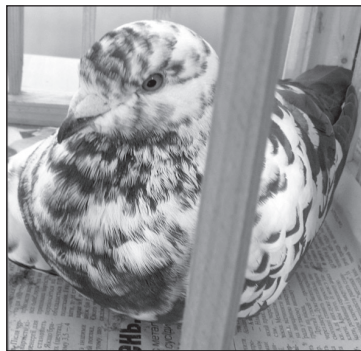
ка Юрчика цій справі, і не даремно, бо вже мають близько 116 декоративних голубів. Гість з Івано-Франківська, голова міського клубу голубоводів В.Є.Мриць розповів, що займається голубівництвом порівняно недовго – до 10 років. І хоча цей спорт вимагає не лише багато часу, але й грошей, сьогодні нараховує уже близько 380 спортивних голубів. Це чимала кількість і, звичайно ж, праця, адже ці птахи потребують правильного і ретельного догляду. А учасник заходу, косівчанин М.В.Фокшей зазначив, що у цьому виді спорту головне все-таки не кількість, а якість.

Саме про це розповів нам важливий гість виставки, президент Всеукраїнської федерації голубиноного спорту України, голубовод з дитинства, у якого сьогодні нараховується близько 350 спортивних і декоративних голубів, І.Д.Боднарш. «Як би не було, але все ж таки цей вид спорту сьогодні прогресує в нашій державі. Минулого року ми відсвяткували 120-річчя голубиноного спорту в Україні, — розповідає Іван Дмитрович. — Щороку беремо активну участь в змаганнях, виставках і олімпіадах. Для прикладу, в листопаді у м. Чернівцях проводили V Всеукраїнську олімпіаду спортивних голубів ВГО ФГСУ, в якій учасники з Івано-Франківської області зайняли III місце в Україні, а в національну колекцію голубів від Прикарпаття нині входять 4 голуби. На цей час в Україні зареєстровано більше 1500 членів ФГСУ. Більшість із них професійно займається голубівництвом у Львівській, Чернівецькій, Тернопільській, Івано-Франківській та інших областях. Цьому, звичайно, сприяє той факт, що федерацію зареєстровано у Міністерстві молоді та спорту України, а голубиний спорт внесено до реєстру відділу спорту України». Що ж до міжнародної політики, то І.Д.Боднарш зазначив: «Кількість голубівників у Європі та загалом у цілому світі помітно зменшується. По-перше, причиною цього є не що інше, а зайнятість у цьому виді спорту переважно лю-

дей похилого віку (від 50 до 60 років). По-друге, голубівництво – досить дороге задоволення. Вартість голуба передовсім залежить від породи, зокрема її кількісного складу (чим менший – тим дорожче) і звідки його привозять. По-третє, голуб потребує дуже серйозного підходу – це ретельний догляд, тренування, вакцинації, профілактика, правильний раціон харчування, до якого входить не лише пшениця, а й інших 10 важливих компонентів, зокрема вітаміни, — пояснив голова ВГО ФГСУ Іван Дмитрович Боднарш. Тож стає зрозумілою відповідь на запитання

юнаків, які оглядали виставку: «Чи це не ті голуби, яких зловили в центрі міста?». Таки не ті і, гадаю, вдале порівняння прокоментував І.Д.Боднарш, що спортивні поштові голуби – це теж саме, що поро-

дистий собака. На це запитання спробував відповісти і член суддівської комісії ФГСУ, суддя змагань Я.В.Дарчук: «Якщо взяти простого голуба, то він ніколи не полетить на великі відстані, чого вже не скажеш про спортивного. Батьківщиною голубів є Бельгія. Колись їх називали поштовими, сьогодні ж потреба передавати повідомлення голубами відпала, тож їх називають спортивними. Досі службові голуби є лише у військах НАТО».

Голубиний спорт – це така собі схема: з пункту «А» везуть голубів у пункт «Б» (наче з Косова – у Чернівці). Там їх разом випускають і вони повертаються додому. Найшвидший голуб і стає чемпіоном. За Радянського Союзу найбільшу дистанцію, яку зміг подолати голуб, було 3000 км. Сьогодні ж цей показник коливається лише від 1000 до 1500 км. Здебільшого за рік голуби долають загальну дистанцію приблизно у 15000 кілометрів.

А щодо питання: хто сильніший – голубка чи голуб – невідомо. Знаю тільки одне, що розрізняють їх переважно за розміром голови: якщо вона маленька і подовгувата – значить, голубка, а якщо кругліша – голуб. Ніби так просто. Та нічого простого в житті не буває, навіть у голубів – у декоративних місією є відігравати важливу роль як на весіллі, так і на виставках, у спортивних – досягати найкращих результатів у олімпіадах, а в інших, можливо, саме в тих, яких ми підготовуємо на майдані Незалежності у місті Косові, – приносити в українські родини злагоду, добробут, успіхи та, звичайно, що любов. І не забувайте ще такого, що коли весільні музики весело заспівують: «Ой у парі голуб і голубка», значить, запрошують усіх хутчіш до жартівливого танцю, який у нас на Гуцульщині називають «голубкою».

Мирослава ДОЛИНЧУК.

**Дорогу
АРТЕМЧУК ГАННУ
ОЛЕКСІВНУ**
з с. Малога
Рожина
широ вітаємо
з прекрасним
ювілеєм, який
святкує 6 січня.
Бажаєм здоров'я
і щастя в усьому,
Сімейного

затишку в рідному домі,
Наснаги побільше, у справах везіння,
У міру достатку і трохи терпіння.
Пройди, наша рідна, через усе життя
Така, як Ти є – хороша й привітна,
Весела і щира, найкраща у світі.
Для Тебе вітання даруєм і квіти.
З любов'ю чоловік Богдан, дочки
Лілія і Богдана, зяті Юрій і Петро,
онучка Веронічка, матусі Марія
і Валентина.

**5 січня святкувала 70-річний ювілей
ТОПУЗЯК НАСТУНЯ ІГНАТІВНА**
з с. Космача.

З ювілеєм ми широко вітаємо,
Зичимо щастя, здоров'я, добра,
А у Бога в молитвах благаємо,
Щоб беріг Тебе років до 100.
З повагою брат Юра з сім'єю.

**Дорогу сестру
ПОДІЮК МАРІЮ
АНДРІВНУ,**
колишнього
педагога з
с. Кобак широко
вітаємо
з солідним
ювілеєм.

Нехай роки не за-
лишають сліду на
Твоїй життєвій
мудрості, хай не затьмарюють буднів
життєві негаразди. Живи в очікуванні свя-
та і радуй нас своїм добрим серцем.
Брат, сестри з родинами.

**Учні 1 класу
Малорожинської
ЗОШ І-ІІ ст.
та їхні батьки
вітають з ювілеєм
першу вчительку
АРТЕМЧУК ГАННУ
ОЛЕКСІВНУ.**
Ви варта гарних
слів, пісень,
сонетів,
Бо дітям

віддасте все слова,
Без Вас не було б учених і поетів,
Ви – неповторна! Ви така одна!
Такі, як Ви, приходять в світ нечасто,
Ви зіткані із мудрості і доброти.
Хай доля Вам дарує тільки щастя,
Вашим літам –
лиш множитись й цвісти!

**Педагогічний
колектив
Малорожинської
ЗОШ І-ІІІ ст. вітає
з 50-річчям
учителя
АРТЕМЧУК ГАННУ
ОЛЕКСІВНУ.**
Непомітно
підкралася
лагідна дата,
Ювілейною стала
зимова пора.

Гарно жити на землі, коли серце багате,
І живою красою, і суцвіттям добра.
Хай щастя приносять і будні, і свята,
Хай люди хороші приходять до хати,
Хай будуть завжди і здоров'я, і сила,
А доля до ста літ хай буде щаслива!

**Дорогу, люблячу мою ГАЛІНКУ
мама вітає з 60-річчям,
яке святкує 6 січня.**

Разом з сім'ями синів Костянтина та
Ігоря Куришчуків бажаємо міцного здоров'я,
здійснення усіх задумів і мрій.

Любимо, цілуємо. Мама з Пістиня.

**Дорогу дружину,
найдорожчу
матусю, люблячу
бабусю
і прабабусю
ГРЕПНЯК МАРІЮ
МИКОЛАЇВНУ**
з с. Річки широко
вітаємо
з 70-річчям.
Дорога матусю,
дорога бабусю,

Сьогодні у Вас ювілей.
Ми вклоняємось низько до ніг
І Бога благаємо, щоби Вас беріг.
Від нас Вам подяка і шана висока
За працю нелегку й стривожені роки.
Хай повниться рідна оселя добром,
Хай в часті, в здоров'ї проходять роки.
Хай пахучим цвітом стелиться дорога,
Хай відходять вдалеч горе і біда,
Вам шлемо всі разом вітальні слова
На многії і благі літа!

**З повагою і любов'ю чоловік
Василь, син Микола, дочки Ольга,
Марія і Люба, зяті Іван, Іван,
невістка Галя, онуки Василь,
Людмила, Мар'яна, Лілія, Іванка з
сім'ями, Андрій, Вася, Тарас, Іван,
Василь, Віктор, Максим, правнуки
Андрійко, Ксенія, Христинка.**

**Милу, чарівну,
мудру дочку,
маму, дружину
МИХАН ТЕТЯНУ
МИХАЙЛІВНУ**
з с. Старого
Косова вітаємо з
ювілеєм.
Ось у Тебе нині
свято,
Всього найкра-
щого Тобі.

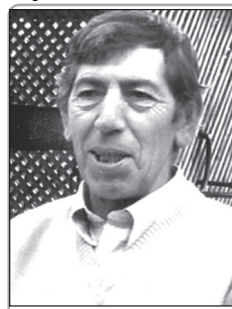
Хай будуть на добро багаті
Твої світанки голубі.
Теплом хай будуть дні омиті,
І восени, й серед зими,
Щастя Тобі щодня й щомиті,
І пам'ятай, що поруч ми.

З любов'ю рідні.

**СКОЛЕБ'ЮК
ЛЮБОВ
МИХАЙЛІВНУ,**
жительку
с. Кобак,
широ вітаємо з
золотим ювілеєм!
Хай Бог благо-
словить Тебе муд-
рості, силою, здо-
ров'ям, молодечим
завзяттям, щоден-
ною втіхою, достатком і довголіттям.
Хай ніколи не відчуваєш болю і втоми Твоє
доброзичливе, любляче серце.

**З любов'ю тато, мама, чоловік,
діти, сестри з родинами,
хресні батьки.**

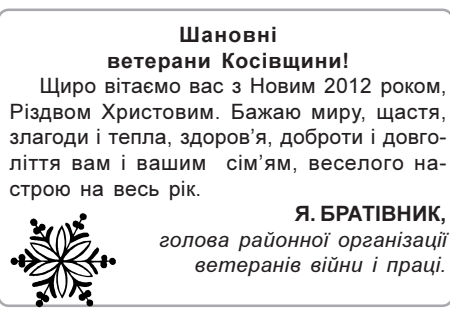
**Дорогого тата
і дідуся
ДИКОНЮКА
ВАСИЛЯ
ПЕТРОВИЧА**
з с. Вербовця
широ вітаємо
з 65-річчям.
На килимі життя,
немов зелена
м'ята,
Розквітла

Ваша ювілейна дата.
Хай буде довгим Ваш життєвий шлях,
Хай не турбують лихо і нещастя,
А журавлі на крилах принесуть
Все те, що люди називають щастям.

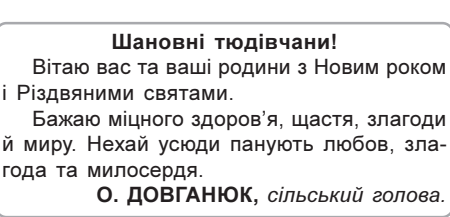
З любов'ю та повагою діти та онуки.

**Правління та профспілковий комітет
Косівського АТ «СКІФ-АВТО» широко
вітають водія автобуса товариства
БОРЦОВСЬКОГО
ВАСИЛЯ ВАСИЛЬОВИЧА**
з 60-річчям.

Ювілей – це роки ваші зрілі,
Мудрий досвід у кожному ділі,
Ювілей – це як зустріч з зорею,
Тож завжди молодійте душою.
Хай доля пошле столітнього віку,
Радості, щастя, достатку без ліку.
Хай люди повазу і ласку дарують,
В душі доброта і ніжність панують.

**Шановні
ветерани Косівщини!**
Широ вітаємо вас з Новим 2012 роком,
Різдвом Христовим. Бажаю миру, щастя,
злагоди і тепла, здоров'я, доброти і довго-
ліття вам і вашим сім'ям, веселого на-
строю на весь рік.
Я. БРАТІВНИК,
голова районної організації
ветеранів війни і праці.

Шановні тудівчани!
Вітаю вас та ваші родини з Новим роком
і Різдвяними святами.
Бажаю міцного здоров'я, щастя, злагоди
й миру. Нехай усюди панують любов, зла-
года та милосердя.
О. ДОВГАНЮК, сільський голова.

**Дорогу
ШКРОМ'ЮК
ГАННУ ІВАНІВНУ**
з с. Шешорів
поздоровляємо
з 55-річчям.
Летять роки,
мов бистрі води,
І не вернути
їх назад.
А нам не віряться
сьогодні,

Що Вам уже 55.
Хай нових днів ще буде безліч,
Без ліку – щастя і пісень,
Прийміть вітання найщиріші
В цей світлий ювілейний день.
Здоров'я, щастя зичим не на рік,
На все життя бажаємо ми щиро,
Щоб радісним і довгим був Ваш вік
З добром, любов'ю, спокоєм і миром.
**З повагою чоловік Василь, сини
Василь, Іван, Тарас, невістки
Оксана, Ганнуся, Марія, внуки
Тарасик, Василько, Христинка,
Назарчик, Тарасик, Вікторія.**

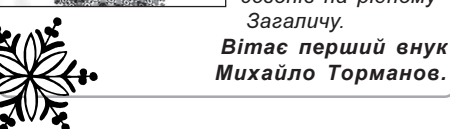

**Жительку
м. Косова
СТОЛАЩУК
ВАСИЛІНУ
ВАСИЛІВНУ**
широ вітає з днем
народження,
днем ангела і
Різдвяними
святами сім'я
брата Михайла
Прокопишина
з с. Яворова.

Ми дякуєм Богу, що Ви у нас є,
Хай силу й здоров'я Господь Вам дає.
Бажаєм довгих років це прожити,
Щоб усіх на сторіччя могли запросити!

**З нагоди 85-річчя
дорогої бабусі
ЛАЗОРЯК ГАННИ
ВАСИЛІВНИ
(Єленчихи)
із Старих Кутів.**
З найкращими
п о б а ж а н н я м и
міцного здоров'я,
щасливого довго-
ліття та багатих
урожайних, грибних
сезонів на рідному
Загалічу.
**Вітає перший внук
Михайло Торманов.**

Народні традиції

Різдвяний дідух

Традиція ставити в оселі дідуха на Свя-
тий Вечір має глибоке коріння. Багато
хто пам'ятає, що в селах ще не так да-
вно ялинки не прикрашали. Головним а-
трибутом свята був дідух. Зараз звичай
вносити до хати дідуха має епізодичний
характер, і прадавній символізм у нього
далеко не завжди вкладають. То чим же
був дідух для наших предків?

Перш за все, він був оберегом, символом
роду. Дідух робили з найкращих колосків
нового урожаю і вносили напередодні Різдва до
хати, ставлячи на почесне місце під іконами.
Це була своєрідна подяка за багатий урожай
і прохання добробуту на наступний рік. Об-
раз дідуха містив у собі згадку про душі по-
мерлих предків, які разом зі скульптурою з

Вітаю косів'ян з Різдвом Христовим!
Нехай ці світлі і величні дні наповнять
ваші домівки щастям, спокоєм, добробу-
том, а промінь Віфліємської зірки запалає
у серці кожного, додасть здоров'я, насна-
ги і злагоди.
Щедрої куті, дзвінкої коляди, Божого бла-
гословення.
Дмитро ГЛАДУН,
голова Косівського осередку НРУ.

ДЯКУЄМО
Адміністрація Рибненського ДНЗ «Сонеч-
ко» широко дякує депутату районної ради
Мельничуку Ярославові Васильовичу за
надані солодкі подарунки дітям до ново-
річного свята.

Нехай Господь Бог у Новорічній та Різдвяній
свята додасть вам здоров'я, сили, терпін-
ня і благословення на добрі діла!

Медичні працівники Пістинської амбула-
торії ЗПСМ висловлюють щиро подяку де-
путатам районної ради Тодораку Дмитрові
Івановичу і Табахарнюку Василеві Васи-
льовичу за благодійний внесок – холодиль-
ник для зберігання медикаментів і вакци-
ни. Вітаємо вас з Різдвом Христовим і ба-
жаємо міцного здоров'я, щастя, родинного
тепла, плідної праці.

Дирекція, педагогічний колектив, учні
Брустурівської ЗОШ І-ІІІ ст. та їх батьки вис-
ловлюють безмежну вдячність добрій і
чуйній людині – сільському голові Матій-
чук Марії Василівні та підприємцям: В.М.Ри-
баруку, І.В.Петриву, І.В.Александрюку,
П.В.Александрюку, Д.В.Петриву, В.В.Майку,
В.В.Матійчуку, М.В.Петриву, М.В.Рибаруку,
М.М.Ткачуку, П.І.Ванджураку, В.В.Петрачу-
ку, І.В.Матійчуку, парафіянам церкви с. Бру-
стурів, отцям Іванові та Василеві за прид-
бання подарунків для учнів школи до дня
святого Миколая.

Многая вам літ! З Новим роком та
Різдвом Христовим!

Висловлюємо щиро вдячність лікарю
Стефі Миколаївні Білій та всьому колекти-
ву кардіологічного відділення Косівської
ЦРЛ за добре ставлення і щирість. Здро-
в'я вам і Божого благословення.
Від хворих з третьої палати Медвідчук
Параски, Косович Галини, Гrepнiяк Марії,
Труфен Оксани.

**Плекаймо храм у своїй душі
з доброти й любові**

Різдвяні свята стукають у наші серця, а
дітвора чекає на зустріч з дивом. Справжню
казку подарували добрі люди учням нашої
школи: кожен отримав новорічний подарунок.

Дирекція Вербовецької ЗОШ І-ІІ ст. щиро
дякує всім за щирість і доброту сердець:
отцю Степану, С.І.Михавчук, М.І.Стефу-
раку, О.В.Копчук, І.П.Ходан, Л.Д.Дзюбей,
О.Т.Павлюк, Б.З.Пишику, Ю.В.Павлюку,
В.М.Пітиляку, Я.М.Фокачуку, В.М.Гордію,
В.М.Углярю, М.В.Риптику, В.М.Гарджуку,
М.М.Книшову, І.І.Сусаку, Й.Й.Волощук,
І.В.Дубей, Я.Д.Ковалюку, М.М.Свирид,
І.М.Павлюку, С.В.Абашину.
Нехай величні довгождани свята
Принесуть мир і радість у вашу хату.
Нехай панує у душі любов,
Бо більше щастя – віддавати, аніж брати –
Про це нам треба пам'ятати.
Нехай Різдвяна зірка в небесах
Дарує вам щасливе Різдво.

колосся ніби приходили ненадовго у дім.
У часи язичництва він символізував бога
Коляду. Поступово, із переплетенням хри-
стіанських і язичницьких традицій, символіка
змінювалась. Часто дідух пов'язують зі ста-
реньким Йосипом, який начебто закрив со-
лом'яним пучком шпарину в стаєнці, де на-
родився Ісус.
Безперечно, тепер дуже мало українців
самостійно вирощують зернові культури, з яких
виготовляють дідух. Ще менше тих, хто знає
справжню технологію виготовлення деревця
з колосся. Натомість люди все частіше купу-
ють готові пучки з пшениці, переплетені з
різними травами. Втім, традиція, яка має,
імовірно, декілька тисячоліть історії, не зни-
кає безслідно. Хай інтуїтивно, нехай віддаю-
чи данину моді чи тенденціям, але люди праг-
нуть до того, чого здавна дотримувались їхні
предки. Навіть попри те, що сенс традиції у
сучасних умовах суттєво губиться.
Правда. if. ua

* ПРОДАЮТЬСЯ *	* ПРОДАЮТЬСЯ *
ГОСПОДАРСТВО у смт. Кутах (центр). (096) 5135789.	ЗЕМЕЛЬНА ДІЛЯНКА 0,22 га у с. Вербовці. (067) 7667210, 5-27-81 (після 19.00).
ГОСПОДАРСТВО у с. Сподній (067) 3393293.	ЗЕМЕЛЬНІ ДІЛЯНКИ: 0,48 га у м. Косові; 0,4 га у с. Нижньому Березові (60 м газ, дорога). (067) 5970788.
ГОСПОДАРСТВО у с. Вербовці (варіанти). (067) 5837555.	«МЕРСЕДЕС-124Е», 1995 р.в., дизель 2,5. «МЕРСЕДЕС-ВІТО» 110 СДІ, 1999 р.в., дизель 2,2. (098) 5628361.
ГОСПОДАРСТВО із земельною ділянкою 0,70 га в с. Рожнові. (098) 2542820, (067) 5894742.	«VOLKSWAGEN-TRANSPORTER», Т2. ВАЗ-2106. (098) 9528276.
ГОСПОДАРСТВО в с. Вербовці. (067) 7667210, 5-27-81 (після 19.00).	ВАЗ-2107. (097) 9735744.
ГОСПОДАРСТВО і земельна ділянка 0,40 га у с. Сподній. (098) 8242564.	УАЗ-3153 (HUNTER), 2003 р.в., продовжена база, 8 посадочних місць. Пробіг – 110 тис. км, об'єм 2,8 куб. см. (097) 1327858.
ГОСПОДАРСТВО із земельною ділянкою 0,80 га в с. Рибному (можливий обмін). (097) 2646425.	БЛЯХА алюмінієва листові шиферна різної товщини, МЕТАЛО-ЧЕРЕПИЦЯ, АЛЮЦИНК, ЛИСТ оцинкований. (097) 2646425.
Терміново ГОСПОДАРСТВО або 1/2 у с. Сподній. (067) 6800940.	МОТОБЛОКИ (кредит). (050) 4345082, (097) 8665397.
ХАТА із земельною ділянкою 0,18га в м. Косові по вул. Шевченка, 20. (067) 8020953.	МЕБЛІ б/в. (096) 5339512.
Недорого КВАРТИРА у смт. Кутах. (097) 2342989.	ЯБЛУКА. (096) 8986578.
БУДКА (битовка) для торгівлі, майстерні, інше: Д – 310 (300) x Ш – 240 (230) x В – 190 (180) – 5000 грн. + торг. (066) 7900382, (068) 1009331.	Сухі білі ГРИБИ. (067) 3689063.

Треба знати

Як уберегтися від пограбування?

У вечірній чи нічний час у вас чи у ваших знайомих відібрали сумочку, зняли з голови хутряну шапку, вдарили важким предметом по голові і «почистили» кишені, зірвали сережки. Таких випадків, на жаль не злічити.

Працівники міліції роблять усе можливе, щоб протистояти таким злочинам. У вечірній час посилено патрулювання вулиць нашого району та м. Косова, і кожен може звернутися за допомогою до правоохоронця у критичній ситуації. Однак потерпілі часто розплачуються за власну легковажність і довірливість, самі сприяють скоєнню кримінальних злочинів. Отож, варто постійно дотримуватися рекомендацій, за допомогою яких можна перешкодити зловмиснику вчинити злочин.

Насамперед уникайте безлюдних, неосвітлених місць. У пізню пору краще ходити там, де більший рух автотранспорту, є перехожі. Тримайтеся у такий час ближче до тротуару і йдіть назустріч транспорту. Коли бачите, що до вас наближається група агресивних підлітків, краще перейти на протилежний бік вулиці, адже від раптового нападу вберегтися надзвичайно важко. Ряд нападів грабіжники роблять тільки на жінок, щоб відібрати в них сумочки. Тож її варто носити на ремінь через плече, притискаючи під пахвою.

Якщо на вас напали, голосно кличте на допомогу. Коли бачите, що грабунку вам не уникнути і ви не можете чинити опору злочинцеві, віддайте те, що у вас вимагають. При цьому все-таки зверніть увагу на особливі прикмети нападника і повідомте про все в міліцію.

Намагайтеся не виходити ввечері на вулицю у нетверезому стані. Не заводьте в такий час випадкових знайомих, особливо, коли вам пропонують спиртні напої. Не розказуйте незнайомцям те, що повинні знати тільки друзі та родичі. Не запрошуйте невідомої особи чи осіб до власної квартири.

Не показуйте, де мешкаєте, інколи цим можуть скористатися зловмисники. Сідаючи в таксі чи випадковий автомобіль, зверніть увагу на його номерний знак. Не показуйте водію, що у вас у га-

манці є значна сума грошей. Взагалі ввечері не ходіть поодиночі. Коли все-таки треба пізно повертатися, зателефонуйте рідним чи знайомим, щоб вони зустріли вас у під'їзді, поблизу будинку чи на зупинці громадського транспорту.

Якщо все ж таки у безлюдному місці ви натрапили на групу молодиків і бачите, що ті шукають «привід», щоб зачепити вас, не давайте себе спровокувати. Уникайте необдуманих кроків чи зневажливих висловлювань на адресу хуліганів. Залишайтеся спокійними, об'єктивними і по-можливості холоднокровними. Ліпше виглядати боягузом в очах зграї, яка прагне пригод і має очевидну перевагу, ніж бути побитим або пограбованим.

Є безліч способів захисту від нападників на вулиці. Найдоступніший засіб самооборони — аерозольні балончики, що містять речовини, які подразнюють очі та дихальні шляхи. Запам'ятайте, що час їхньої дії — максимум 10-12 хвилин, і що він взагалі не діє на тварин і вкрай слабо на людей, у котрих з певних причин (алкоголь, наркотики, індивідуальні особливості, психічні розлади) знижена чутливість до болю. Застосовувати такі засоби треба з урахуванням напрямку вітру і лише у великих приміщеннях. Не користуйтеся балончиком, скажімо, у ліфті. Запам'ятайте, що його можна застосувати лише на відстані двох метрів, урахувавши витягнуту руку.

Якщо таких засобів захисту у вас немає, використовуйте ті, що маєте під рукою, наприклад, запалену сигарету, ручку або олівець, в'язку ключів, парасольку, шітку для волосся і т.п. Запам'ятайте, що ці засоби треба застосовувати ефективно або не застосовувати зовсім.

Т. ГЛИБЧУК,
помічник начальника
зі взаємодії з громадськістю
та засобами масової інформації
РВ УМВС.

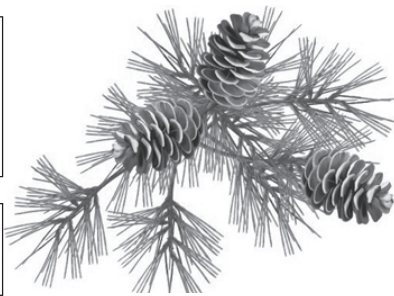
У магазинах «ВНУЧАТКО»

діють різдвяні
ЗНИЖКИ
НА ВЗУТТЯ ТА КУРТКИ.
Ціни приємно здивують вас!
Ми вас чекаємо і вітаємо з
Різдвом Христовим.

Здається в оренду **ПРИМІЩЕННЯ** в м. Косові (центр). (067) 3471380.

Здаю 2 нові **ВЕСІЛЬНІ ПАЛАТКИ** (16x8). (097) 8382745.

ПРИВОЗИМО кримський ракушняк. (067) 4952252 (Тамара), (067) 7890580 (Богдан).

Вічна пам'ять

тора споживчого ринку Наталії Лавриненко та її родині з приводу смерті її батька

ГАСЮКА Івана Васильовича.
Нехай наше співчуття полегшить біль втрати дорогої людини.

Косівська райдержадміністрація висловлює глибоке співчуття Лавриненко Наталії Іванівні та її сім'ї з приводу смерті її батька **Івана Васильовича.**

Нехай земля покійному буде пухом, а наше співчуття стануть краплиною розради у тяжкому горі.

Адміністрація, профспілковий комітет та колектив Яблунівської лікарні висловлюють глибоке співчуття водію ШМД Панисько Ярославові Миколайовичу з приводу смерті його **дочки.**

Нехай земля покійній буде пухом, а наше співчуття стануть краплиною розради у тяжкому горі.

Сім'ї С.Одайник, Б.Тарнавського, В.Ганцяка, В.Волощука, Н.Осічної, Г.Гремечук, Л.Атаманчук, Б.Ониськів, М.Сергієнко, О.Рощенко, Н.Павлюк, П.Іконніков, Я.Іфкевич, В.Парамбуль, М.Гаврилюк, Я.Ониськів, В.Малик глибоко сумують з приводу смерті сусіда

НИКИФОРУКА
Василя Івановича
і висловлюють щире співчуття родині покійного.

Нехай наше співчуття полегшать біль непоправної втрати, а Господь Бог допоможе пережити це горе.

Класний керівник, учні 5-А класу Косівської ЗОШ І-ІІІ ст. №2 та їхні батьки висловлюють глибоке співчуття учителю математики Гасюк Ганні Васильовичі та однокласнику Лавриненку Віталію з приводу смерті чоловіка і дідуся

ГАСЮКА Івана Васильовича.
Нехай Господь прийме душу покійного у царство небесне, а наше співчуття стануть підтримкою у важкому горі.

Педколектив Брустурівської ЗОШ І-ІІІ ст. висловлює глибоке співчуття вчителю початкових класів Миклашук Ганні Михайлівні з приводу тяжкої втрати — смерті її **матері.**

Нехай Господь Бог прийме душу покійного у царство небесне, а Матір Божа і наша підтримка допоможуть рідним пережити біль втрати рідної і дорогої людини.

Родина Пігуляк щиро сумує і висловлює співчуття Лавриненко Наталії Іванівні і Гасюк Ганні Васильовичі з приводу тяжкої втрати батька і чоловіка

ГАСЮКА Івана Васильовича.
Нехай земля покійному буде пухом, а наше співчуття стануть для рідних краплиною розради у тяжкому горі.

Випускники 1978 року Старокозівської восьмирічної школи глибоко сумують з приводу передчасної смерті однокласника

Василя ЯКИМ'ЮКА
і висловлюють щире співчуття рідним покійного.

Нехай наша спільна молитва допоможе душі покійного знайти спокій на небесах, а світла пам'ять ніколи не згасне у наших серцях.

Вічно у тузі за тобою однокласники.

Колектив працівників Косівського районного суду висловлює

глибоке співчуття Хім'як Світлані Василівні та її родині з приводу важкої втрати — смерті дідуся

БЛИЗНЮКА
Дмитра Михайловича.
Нехай земля покійному буде пухом, а наше співчуття стануть краплиною розради у тяжкому горі та допоможуть родині пережити біль гіркої втрати.

Педагогічний колектив Шешорської ЗОШ І-ІІ ст. висловлює глибоке співчуття вчителю початкових класів Ониськів Марії Володимирівні з приводу передчасної смерті її сестри

ДОРОФЕЙ Ганни Іванівни.
Нехай наше співчуття стануть краплиною розради у непоправному горі, а Бог допоможе вам пережити біль втрати дорогої людини.

Сім'ї з вул. Миру сіл Вербовця і Старого Косова — І.Карп'юк, І.Яким'юк, Д.Юрашук, М.Карп'юк, І.Матейчук, В.Кузів, М.Кішук, П.Андрусак, О.Гребеннікова, М.Бойчук, В.Карп'юк, О.Малиняк, П.Гордій, Т.Матейк глибоко сумують з приводу раптової смерті сусіда

ЯКИМ'ЮКА Василя Петровича
і висловлюють щире співчуття родині покійного.
Нехай наше співчуття стануть краплиною розради у великому рідному горі і допоможуть пережити біль втрати рідної людини, а Господь упокоїть душу покійного у царстві небесному.

Колектив працівників фінансового управління районної державної адміністрації висловлює щире співчуття начальнику управління Мицкан Ользі Степанівні з приводу смерті **батька** її чоловіка.
Нехай земля покійному буде пухом, а наше співчуття стануть краплиною розради у непоправному горі.

Класний керівник та учні 5 класу Уторопського навчально-виховного об'єднання висловлюють щире співчуття однокласниці Гремечук Ірині Володимирівні з приводу передчасної смерті її **батька.** Нехай наше співчуття стануть краплиною розради у непоправному горі і допоможуть пережити біль важкої втрати дорогої людини, а земля покійному буде пухом.

Колектив працівників Акрешірського ДНЗ «Перлинка» висловлює глибоке співчуття вихователю Білак Марії Ярославівні з приводу смерті **батька** її чоловіка. Нехай наше співчуття полегшать біль втрати для вашої родини.

Дирекція і працівники Микитинецької ЗОШ І-ІІ ст. глибоко сумують з приводу передчасної смерті робітника з ремонту приміщень школи

МАРТИНЯКА
Юрія Васильовича
і висловлюють щире співчуття родині покійного.

Нехай наше співчуття полегшать біль втрати дорогої людини.

Педагогічний колектив, учні Пістинь-Царинської ЗОШ І ступеня і їх батьки висловлюють щире співчуття вчителю початкових класів Мартиняк Парасці Юріївні з приводу передчасної смерті її чоловіка **Юрія.**

Нехай Господь Бог упокоїть душу покійного у царстві небесному.

Новорічні канікули

Цікава екскурсія

Напередодні Нового року учні 5-х класів Косівської ЗОШ №1 у супроводі класних керівників: В.В.Соломон, Б.М.Цюлковської та батьків відвідали столицю України – Київ.

Хоча термін поїздки був короткий, проте ми дуже багато побачили: новорічну ялинку на Хрещатику, Михайлівський собор, КП «Водно-інформаційний центр», побували в китайському цирку та розважальному комплексі «Ультрамарин». Повернулись додому задоволені і щасливі. Це була казкова подорож у світ прекрасного і незвіданого.

*О Києве, яке чудове місто!
До свят ти одягнулось
урочисто.*

*І я щаслива, що живу в країні –
Прекрасній, рідній Україні.
Та все ж найщасливіша я буваю,
Коли вертаюсь у свої Карпати.
Тоді душа моя співає,
Неначе коліскову — мати.*

Ми щиро вдячні В.В.Соломон за організацію цієї незабутньої новорічної подорожі.

Анастасія КРИЦКАЛЮК,
учениця 5-Б класу
Косівської ЗОШ №1.

Спасибі
за труд і повагу

Ми, пенсіонери с. Середнього Березова (присілок Стирі), хочемо розповісти про нашого листоношу Думанського Івана Васильовича. Цей молодий чоловік

завжди привітний, добрий, щирий, не шкодує часу, щоб поговорити з людьми похилого віку, допомогти їм, порадити.

Ми дуже вдячні за його турботу про нас і бажаємо йому та його сім'ї щастя і здоров'я.

*За дорученням жителів
присілка – Юлія УРБАНОВИЧ.*

Уроки психології

Життєдайне тепло родинних контактів

В основі емоційних контактів у сім'ї перебуває механізм зараження, тобто передачі емоційних переживань від однієї особи до іншої або від групи осіб до індивіда і, навпаки.

Розрізняють два типи зараження. В першому випадку йдеться про емоційні реакції (страх, гнів, радість), які спочатку проймають одну людину, а потім – кількох, групу. Чим більша група, тим більше підсилюються емоції (ефект групи). Це пояснює той факт, що чим більше дітей у сім'ї, тим більше радіощів, тим виразніші емоційні реакції.

Емоційне зараження другого типу більш специфічне. У цьому випадку емоції оволодівають нами, хоч сама ситуація нас начебто не зачіпає. Ми можемо сміятися тому, що навколо нас сміються, але за умови, що ми ототожнюємо себе з цими людьми. Можемо проїнятися гнівом, коли гнівається хтось поруч. Маленькі діти ще не відділяють себе від батьків, тому гнів або приязнь батьків до когось безпосередньо передаються малюкам, які заражаються цими емоціями. Чим молодші за віком діти, тим легше вони піддаються негативним емоціям.

Емоційна реакція – сміх чи сльози – може зробити більше, ніж словесні умовляння. Дитина швидко помічає, що її емоційні реакції мають неабиякий вплив на оточуючих і, наприклад, каже матері: «Я буду плакати доти, поки ти мені не даси морозива». І починає плакати, тупати ногами, качатися на

підлозі. Мати не може бачити дитячі сльози, їй боляче і гірко, вона намагається позбутися таких емоційних реакцій і виконує вимоги сина чи дочки.

Завдання батьків – не дати закріпитися таким емоційним проявом. Дорослим варто виявляти максимум уміння, винахідливості, щоб вчасно перевести негативні емоції у позитивні.

Дорослі з власного досвіду, знаючи силу та слабкість деяких емоційних переживань, повинні застерігати від них дитину. Водночас це не значить, що батькам потрібно постійно оберігати дітей від негативних емоцій, ростити їх у світлі лише рожевих кольорів.

Замислімся хвилинку над тим, як ми, дорослі, вникаємо у справи своїх дітей: похалцем, ненароком, або ж не втручаємось зовсім, чи час від часу спілкуємось з метою дізнатись як вони себе почувають. Дитина не може чекати, бо вона росте щодня, й завтра вже буде іншою, ніж сьогодні, тому будь-який недогляд надолужити важко, а то й взагалі неможливо. Любити дитину не означає доглядати, голубити – її треба розвивати, виховувати, ростити людиною.

Підготувала Мирослава ТРИЩУК-ПРОКОП'ЮК,
вихователь ДНЗ «Калинка»,
с.мт. Кути.

Дошкільна освіта

Відроджуємо народні традиції

У наш складний час вкрай важливим є питання відродження духовної культури. Педагогіка народознавства передбачає застосування у навчально-виховній роботі з дітьми народних традицій: культурних, духовних, моральних, які необхідні для всебічного розвитку особистості.

Саме тому педагоги-дошкільники намагаються привити своїм вихованцям любов до народних звичаїв, учать культури людських стосунків. У Рожнівському ДНЗ «Сонечко» (завідувач С.В.Атаманюк) було проведено родинне свято «Запрошуємо на вечорниці». Дошкільнята під мудрим керівництвом своїх вихователів Н.М.Марчук і М.І.Парій, музкерівника Г.Ю.Дибель дивували присутніх обрядовими сценками, жартівливими піснями, запальними танцями. Активними учасниками цього дійства були і батьки, які навчали дітей як правильно куварити, луцтити кукурудзу, вести господарство. Також на свято було запрошено троїстих музик, які вигравали на цимбалах, скрипці, баяні, сопілці. Тож дошкільнята мали змогу детально ознайомитися з музичними інструмента-

ми. Закінчилося родинне свято традиційним частвуванням – кулешем з бринзою та смачними варе-

никами. Наостанок хочеться побажати невичерпної енергії, творчої наснаги педагогам цього закладу, продовжувати шанувати і відроджувати традиції нашого краю, які є незрівнянно важливим засобом виховання особистості.

Вікторія БРОВЧУК,
вихователь-методист
Рожнівського ДНЗ «Сонечко».

Катехізація

Духовне виховання дітей

У Баня-Березівському будинку культури провели заходи на тему духовного виховання дітей і молоді.

Молитва, духовна пісня і Божа наука є неподільними. У цьому глянці переконались на годині катехізації, яку провів о. М.Дрогомирецький спільно з чоловічим вокальним ансамблем «Кришталі».

Духовне свято «Боже милосердя» зблизило всіх із Всевишнім, зіграло душі і дорослих, і малих.

Також на святі було організовано виставку-роздум «Стежина духовності», де було викладено книги відомої народознавиці Герафони Маковій.

Березівська громада безмежно щаслива, що в селі є люди, які організовуючи такі духовні заходи, щоразу сприяють єднанню нас із Богом — священик М.Дрогомирецький, вчителька християнської етики О.Томашук, під професійним керівництвом якої наші учні неодноразово ставали переможцями олімпіад, і М.Лазарович — березівське «сонечко», яка постійно всіх дивує своїми досягненнями.

І. МОСКАЛЮК,
завідувач бібліотекою
с. Баня-Березова.

Бережимо довкілля

Браконьєрська риба значно «подорожчала»

Сумлінне дотримання Правил любительського і спортивного рибальства є запорукою невиснажливого користування багатствами природи, збереження біологічного різноманіття фауни нашого краю.

З 2 грудня 2012 року посилено відповідальність за порушення природоохоронного законодавства. Постановою КМУ №1209 затверджено нові такси для обчислення розміру відшкодування шкоди, заподіяної внаслідок незаконного добування (збирання) або знищення цінних видів водних біоресурсів.

Порівняно із попередніми, їх збільшено у 5–10 разів. Встановлені такси застосовують до кожного екземпляра водних біоресурсів, незалежно від його розміру та ваги. Тобто за кожну виловлену рибу з порушенням Правил любительського і спортивного рибальства (на-

приклад, виллов сіткою, електровудкою, з використанням вибухівки, «косою» (із застосуванням способу багріння), у заборонений час або у забороненому місці, «маломірки» (менше встановленого розміру), з перевищенням максимальної кількості гачків тощо) доведеться сплатити чималу суму.

Такси на окремі види риб такі: судак (510 грн.), сом (425 грн.), щука, форель (340 грн.), сазан (306 грн.), рибець, білізна (рос. — жерех), товстолоб, амур білий (255 грн.), лящ (170 грн.), лин (119 грн.), плітка, клеpecь (рос. — белоглазка) (85 грн.), краснопірка (68 грн.), підуст, плос-

кирка (рос. — густера) (34 грн.), карась сріблястий, окунь, верховодка (укля), в'юн, йорж (17 грн.).

Кожен вилловлений рак (наприклад, у заборонений час, менше встановленого розміру тощо) вартуватиме 25,5 грн.

Браконьєр, крім відшкодування шкоди за встановленими таксами, ще сплачує штраф за порушення Правил рибальства. За незаконну риболовлю передбачено кримінальну відповідальність.

Детальніша інформація на сайті Івано-Франківської держрибоохорони <http://ifribinsp.elitno.net>, довідки за тел. (0342) 78-81-58.

М. ЛАСІЙЧУК,
старший держінспектор
рибоохорони,
Л. ДАНИЛЕВИЧ,
провідний іхтіолог.